Protokoll

Leidandmed	EAA.3367.1.5
Kaader	92,93,94
Daatum	18.01.1872
Protokolli number	3
Protokolli teema	9. Sõim ja vägivald
Märkused	

Kohtumehed			
Eesnimi	**Perekonnanimi**	**Täisnimi**	**Roll**
Jaan	Reiljan		Kohtumees
Sahkri	Pik		Kohtumees
Ado	Puusep		Kohtumees
Karl	Wallner		Kohtumees

Peter Hinn kaipas sel 14. Decbr. 1871 et Andrus Mõttus, Märt Piir ja Karl Ots tedda ommawa pesnu. Peter Hinn kaipas nidate: "Kui minna Katripäiwa Walka ladelt tulli, sis tahtse Hiire Andrus Mõttus minnost möda sõita nink saani wehmre otsa lätsi looga taggan kokko, sellepäle nakkas Andrus Mõttus minno pesma. Märt Piir ütles: "Antke talle õigete wallu." Selle päle tõmmas Karl Ots minno hiusist kinni wõtten minno, minno omma ree päle mahha nink pesse minno russikuga ja põlwega sälga; kui minna neide käest wallale pässi, sis olli minna werine. Minno tunnistaja ommawa: Samul Zimmer, Karl Zimmer, wanna Karl Zimmer ja Peter Hank.

Andrus Mõttus astus kohto ette nink temmale om se Peter Hinni kaipus ette loetu, sellepäle kostis Andrus Mõttus: " Kui minna Walka ladelt tullen tahtse Peter Hinnist möda sõita sis wõtse Peter Hinn minno hobbese ohjadest kinni nink es lasse minnol möda sõita; minna lei üts kõrd pitsaka Peter Hinnile käe päle kummaka temma minno hobbese ohjadest kinni piddas, sellepäle kargas Peter Hinn ja Karl Zimmer minno päle ja litsewa minno mahha nink tõmbasi minno Passliku minno käest ärrä. Sis hõikasi minna "Reile Karli tulle appi! minno nakkatas ärrä riisuma." Sis tulli Karl Ots minnole appi ja tõmmas Peter Hinni ja Karl Zimmeri minno päält ärra nink minna pässi sel kombel neide käest wallale."

Karl Ots astus kohto ette nink temmale om se Peter Hinni kaipus ette loetu, selle päle kostis Karl Ots: Kui minna ja Märt Piir Andrus Mõttussele järgi sai, sis hõikas Andrus Mõttus "tulle appi! minno tahhetas ärrä risu, sele hõikamisse päle lätsi minna Andrus Mõttussele appi, nink tõmbasi Karl Zimmeri ja Peter Hinni Andrusse päält ärrä. Selle päle tulli wanna Karl Zimmer ja wõtse säljä taggant minno hiusist kinni ja wissas minno krawi mahha; kui minna krawist ülles saistasi sis lei Peter Hinn minnole piitsa warrega pähha. Minna ehk olles kül Peter Hinnile selle minnole piitsa warrega pähhä lööki ärrä tassunu enge Samul Zimmer astus meije wahhele nink keeldse meid ärrä tülli teggemast."

Märt Piir astus kohto ette nink temmale om se Peter Hinni kaipus ette loetu;

selle päle andse Märt Piir kostust: "Minna istse Karl Otsaka ütten sanin, nink kui meije jo mitmest ladelt tullejadest ollime möda sõitnu, sis kuldse meije et Andrus Mõttus appi hõikas, selle päle läts Karl Ots Andrus Mõttussele appi nink tõmmas Peter Hinni ja Karl Zimmeri Andrus Mõttusse päält ärrä, sis olli ka sel tüllil ots. Kui meije Wissi kõrtsi manno saime, sis olli sääl Annemõisa Samul Zimmeri rahwal kigil saiba käen. Sedda näggi Samul Zimmer nink üttel ommale rahwale: "Poisi, mes teije neidega tahhat nakkata teggema, üttelge mes ne püssi teil massawa, minna tahha neid kiki ärrä osta, kui ne püssi ka kik üttekokko 1000 Rubla tullewa masma.

Tunnistaja Peter Hank astus kohto ette nink andse tunnistust: "Minna neide tülli ja kaklemist ei olle nännü nink ei wõi ka muud tunnistust anda, kui et Peter Hinni kassuk olli werrega, kui temma meile Wissi kõrtsi man näütas."

Tunnistaja Karl Zimmer astus kohto ette nink temma käest om küssitu, mes temma sellest Peter Hinni ja Andrus Mõttuse tüllist nink kaklemissest tijap tunnistust anda. Selle päle andse Karl Zimmer nidate tunnistust: "Andrus Mõttus tahtse muidest möda sõita nink Peter Hinni jalla jäiwa katte sani wahhele, selle päle wõtse Peter Hinn Andrus Mõttuse hobbese üttest ohja harrust kinni nink (selle päle) tõmmas Andrus Mõttus Peter Hinni ülle sani mahha ja nakksiwa mõllemba tüllitsema, sis tulli Karl Ots ja Märt Piir Peter Hinni manno nink tõukasiwa Peter Hinni mahha ja nakkasiwa tedda pesma. Minna hõikasi Samul Zimmeri appi, nink kui Samul selle kakkelusse platsi päle sai, sis lõppes ka se tülli nink kakkelus otsa.

Muud ei tija minna middake ennamb tunnistada."

Tunnistaja Samul Zimmer astus kohto ette nink temma käest om küssitus, mes temma selle Peter Hinni ja Andrus Mõttuse tüllist tijap tunnistust anda; selle päle andse Samul Zimmer nidate tunnistust: "Selle neide tüllist ja kaklemissest ei tija minna middake tunnistust anda, enge kui minno taggasi kutsuti sis lätsi minna selle kaklemisse platsi päle ja näggi et nemma kik ümbre Peter Hinni saisiwa; sis tahtse Karl Ots weel Peter Hinnile lüwwa ent minna keeldse Karl Otsa ja temma kuuldse minno keeldmist nink es löö Peter Hinnile - selle päle olli ka sel tüllil ots.

Kui minna Wissi kõrtsi manno sai sis olli minno kattel sullasel saiba käes, minna küssisi mes nemma neideka tahhawat tetta, ja wõtse neide käest ne saiba ärrä nink ähwärdasi neid essi selle saibaga lüwwa. Muud ei tija minna middake ennamb tunnistada."

Tunnistaja wanna Karl Zimmer astus kohto ette nink temma käest om küssitu, mes temma sellest Peter Hinni ja Andrus Mõttuse tüllist tijap tunnistust anda; Selle päle andse Karl Zimmer nidate tunnistust: "Kui minna Katripäiwa Walka ladelt tullen Liitusse ja Jaska tallo wahhe sõitse, sis kuuldse minna kui Peter Hinn tännit, wõijah, jalla murrat ärrä, sis piddasi minna omma hobbese kinni nink nakkasi neid riidlejid keeldma, ent nemma es kuule mitte minno keeldmist. Selle päle tulli Karl Ots Andrus Mõttusele appi nink andse ütte tubli hoobi Peter Hinnile; wimate olliwa kik ütten unnikun kesset suurtteed maan nink nakkasi Peter Hinni tubliste pesma. Minna ei tija nink es näe ka, missuggutse riistaka nemma Peter Hinni omma pesnu. Kui Peter Hinn maalt ülles saistas sis näggi minna

et Petre rõiwa rinna päält werrega olli. Muud ei tija minna middake ennamb tunnistada."

Andrus Mõttus, Karl Ots ja Märt Piir astsewa kohto ette nink neile om kik neide tunnistajade tunnistus ette loetu, selle päle pallesiwa nemma koggokonna kohhut neide palwet wasta wõtta, nemma pallesiwa, et noor Karl Zimmer ei wõi mitte üts tunnistaja olla Peter Hinni kaswus, sest Karl Zimmer olli jo eddimetse tülli allostaja nink Peter Hinni abbimees. Karl Zimmer ja Peter Hinn kargasiwa jo Andrus Mõttusele päle nink litsewa Andrus Mõttuse mahha ja tõmbasi Andrus Mõttuse Pasliku temma käest ärrä, nink wimate sai se Paslik neide käest jälla Andrusele taggasi.

Otsus.

Tunnistajade wäljaütlemisse perra om Peter Hinni kassuk rinna een werrega märitu olnu, nink et neil tee pääl tülli om olnu om koggokonna kohhus mõistnu neidel trahwi massa nink Peter Hinnile wallorahha.

Andrus Mõttus	3 Rbl. wallurahha ja	2 Rbl. waeste ladiku
Karl Ots	3 "	2 "
Märt Piir	3 "	2 "
Peter Hinn, tülli allostaja, massap		1 "

Se kohtomõistmisse otsus om neile kohton käujatele L. T. S. aastast 1860 §§. 772. 773 perra ette kulutedu.

Peter Hinn, Andrus Mõttus, Karl Ots ja Märt Piir ei olle se kohtomõistmissega rahhule, nink omma sel 18mal ****ri kuu päiwal selle kohto een omma sowimist teeda andnu, et nemma tahhawa suremabt kohhot pallelda omma kohton-käimisse asju selletada. Nendele om ka se sädusse perra Appellation täht sel 25. Januaril c. wälja antu.

Päkohtomehhe assemel Jaan Reiljan XXX

Kohtomees Sahkri Pik XXX

" Ado Puusep XXX

" Karl Wallner XXX

Copia d. 22. Febr. c. Einem Kaiserlichen VII. Kirchspielsgerichte übersandt.